

Naturvernforbundet i Verdal
v/ styreleder Grethe Dyrstad
Sagmesterveien 1
7655 Verdal
grethedyrstad@gmail.com

Verdal, mandag den 16. februar 2015

TIL:

- 1) Innherred samkommune
Postboks 130
7601 Levanger
postmottak@innherred-samkommune.no

- 2) Multiconsult AS v/ Siri Hollup Broholm
Postboks 6230 Sluppen
7486 Trondheim
shb@multiconsult.no

Angående ny reguleringsplan for Tromsdalen: Krav om konsekvensutredninger, jamfør plan- og bygningslovens §4-2 andre ledd.

Naturvernforbundet i Verdal viser til kunngjøringen av oppstarten til reguleringsplanarbeidet for Tromsdalen (3.feb. d.å på Verdal kommune sin web-side) og notat (ref. TSMO 2013/5790, datert 23. sep. 2014) fra Innherred samkommune angående planprogram og konsekvensutredning. Her går det fram at samkommunen ikke krever konsekvensutredninger for denne reguleringsplanen.

For reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn skal det utarbeides en konsekvensutredning av planens virkninger for miljø og samfunn, jfr. pbl §4-2 andre ledd. Av Forskrift om konsekvensutredninger etter pbl. § 2 tredje ledd og § 3 tredje ledd går det fram at det er kommunen som er ansvarlig myndighet for å vurdere dette spørsmålet. Med dette påklager Naturvernforbundet i Verdal avgjørelsen om ikke å kreve nye utredninger i forbindelse med ny-reguleringen i Tromsdalen. Som sådan går denne henvendelsen direkte til Innherred samkommune. Samtidig er henvendelsen å forstå som et innspill til planarbeidet, jfr. kunngjøringen om planoppstart, og den adresseres derfor også til Multiconsult AS.

Naturvernforbundet krever at reguleringsplanen behandles etter §3 første avsnitt bokstav c) i Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter pbl. (heretter kalt «Forskriften»), jfr. §4 i Forskriften.

Begrunnelse: Tiltaket kommer inn under pkt. 2a) Utvinningsindustri – mineraluttak i Forskriftens vedlegg II.

Merknad 1: Notatet fra 23.10.14 må forstås slik at samkommunen mener at tiltaket slipper konsekvensutredninger på grunn av at planen kommer med i en unntaksbestemmelse for Forskriftens §2 - Planer som alltid skal behandles etter forskriften. Imidlertid gir ikke denne unntaksbestemmelsen hjemmel til å fritta fra konsekvensutredning; den sier bare at i gitte tilfeller kan reguleringsplaner unntas fra regelen «skal alltid behandles etter Forskriften». I praksis må alle planer

som av en eller annen grunn ikke blir omfattet av §2 sjekkes opp mot §3 – Planer som skal vurderes nærmere. At samkommunen lot være å behandle denne planen i forhold til §3 var derfor en feil.

Merknad 2: Unntaksbestemmelsen i andre avsnitt i §3 i Forskriften sier at reguleringsplaner ikke trenger å vurderes dersom blant annet følgende vilkår er oppfylt: «Konsekvensene av det konkrete tiltaket er tilfredsstillende utredet på overordnet plannivå». Det aktuelle tiltaket er ikke *tilfredsstillende* utredet i kommunedelplanen. Begrunnelse:

1. Det er strengere utredningskrav til en reguleringsplan sammenliknet med en kommunedelplan, jfr. Forskriftens §7 andre ledd første punktum. Hvis samkommunen mener at utredningene for kommunedelplanen fra 2013 også er tilpasset reguleringsplanarbeidet i 2015 så burde dette vært dokumentert i forbindelse med oppstart av planarbeidet. Denne dokumentasjonen mangler.
2. Det trengs en utredning av hvordan bruddet etter endt drift kan danne en fjellterskel / utløpsterskel som er solid nok til å holde på vanntrykket fra et evt. vannmagasin. Se planbestemmelser for Kommunedelplan Tromsdalen pkt. 2.3.5.
3. Det trengs en utredning av endrede avrenningsforhold som følge av nye, store, åpne flater. Se planbestemmelser for Kommunedelplan Tromsdalen pkt. 2.5.3.
4. Det trengs en utredning av egnede tiltak for å bøte på eventuelle miljøpåvirkninger på vannkvaliteten i Trongdøla. Se planbestemmelser for Kommunedelplan Tromsdalen pkt. 2.5.4.
5. Det trengs en utredning av mulige konsekvenser for grunnvann. Se planbestemmelser for Kommunedelplan Tromsdalen pkt. 2.5.7.
6. Det trengs en utredning av mulige konflikter med laksebestanden i Verdalselva (nasjonal lakseelv) og i Trondheimsfjorden (nasjonal laksefjord). Forskriften har en tydelig forventning til en slik utredning, se Forskriftens vedlegg III, andre ledd punkt c).
7. Det trengs en utredning av økningen av utslipp av klimagasser planen vil medføre, jfr. Forskriftens vedlegg III, andre ledd punkt j), samt vedlegg IV, første ledd punkt b) femte strekpunkt. I denne sammenhengen påpekes at vurderinger / konsekvensutredninger skal gjøres i sammenheng med andre planlagte, eksisterende og/eller vedtatte planer / tiltak, jamfør tredje avsnitt i både vedlegg III og IV. Dermed må utredningen ta for seg ikke bare utslippene knyttet til utvinning og transport men også nåværende og planlagt kalksteinbrenning i kommunen.
8. Det trengs en utredning av befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen, jfr. Forskriftens vedlegg III, andre ledd punkt l), samt vedlegg IV, første ledd punkt b) tolvte strekpunkt. I denne sammenhengen gjentas at vurderinger / konsekvensutredninger skal gjøres i sammenheng med andre planlagte, eksisterende og/eller vedtatte planer / tiltak, jamfør tredje avsnitt i både vedlegg III og IV. Dermed må utredningen ta for seg ikke bare helsefaglige spørsmål knyttet til utvinning og transport men også nåværende og planlagt kalksteinbrenning i kommunen.
9. Det trengs en utredning om konsekvenser for dyrelivet generelt i Tromsdalen, jfr. Forskriftens vedlegg IV, første ledd punkt b) andre strekpunkt.

Merknad 3: En ny forskrift om konsekvensutredninger for planer etter pbl. trådte ikraft den 1.1. d.å, dvs. etter notatet fra samkommunen 23.9.2014. Vi kan ikke se at utfallet av vurderingen om krav om konsekvensutredninger blir forskjellig om en benytter gammel eller ny versjon av Forskriften. (Etter gammel versjon av Forskriftens §3: Planen / tiltaket skal vurderes etter §4 fordi det er en b) reguleringsplan for tiltaket opplistet som nr. 10 (Utvinningsindustri, herunder masseuttak) i vedlegg II.)

Derimot er det klart at for videre saksbehandling er det den nye forskriften som gjelder, jfr. overgangsbestemmelsen i andre ledd i § 18 i Forskriften (ny versjon).

Merknad 4: Kommunen har i denne saken satt seg i en situasjon hvor innbyggerne har grunn til å tvile på om den kan utøve myndighet på en upartisk måte:

1. «Ansvarlig myndighet» skal vurdere om overordnet planverk er såpass godt utredet at ny, underordnet plan slipper nye utredningskrav. I dette tilfellet er det kommunen som etter Forskriften er «ansvarlig myndighet» og det er kommunen sin egen plan – Kommunedelplan for Tromsdalen – som er den overordnede planen. Arbeidet med denne hadde som hovedformål å «planfeste geografiske rammevilkår for framtidig utnyttelse av kalksteins- og fyllittforekomsten i Tromsdalen på lang sikt». Samtidig var det et gjennomgående premiss for konsekvensutredningene at disse skulle «gjennomføres på et nivå tilsvarende for reguleringsplan» (Rådmannens innstilling til Komite Plan og samfunn, 20.11.12). En kommunal kontroll av utredningskravet for den private reguleringsplanen er dermed i realiteten en kontroll av et arbeid kommunen selv i sin tid hadde ansvaret for.
2. Samkommunen hadde ikke råd til å betale for konsulentrapportene som var nødvendige for det ambisiøse utredningsarbeidet. Dette ble løst ved at Verdalskalk tok på seg å finansiere rapportene – mot at disse skulle bli såpass grundige at bedriften senere skulle kunne bruke dem i reguleringsplanarbeidet. Dermed står samkommunen i gjeld til bedriften – inntil rapportene har blitt «innløst» som godkjent for reguleringsplanarbeidet.
3. Rådmannen har bidratt til at høringsuttalelser med berettiget kritikk av KU-en så langt ikke har nådd fram til de folkevalgte organene i Verdal kommune: Høringsuttalelsene ble ikke lagt ved rådmannens saksframstilling da kommunedelplanen ble behandlet i Komite plan og samfunn (<http://www.verdal.kommune.no/Politikk/Plan-og-samfunn-2011-2015/11062013/4113-Kommunedelplan-Tromsdalen/>) og i Verdal kommunestyre (<http://www.verdal.kommune.no/Politikk/Kommunestyret-2011-2015/17062013/4313-Kommunedelplan-Tromsdalen/>). I og med at det ikke er klageadgang etter vedtak av kommuneplaner har ikke disse synspunktene kommet fram seinere heller.
4. Til alt overmål – høsten 2014 valgte samkommunen å frita reguleringsplanen fra konsekvensutredningsplikten uten å ha gjennomført lovpålagt vurdering etter §3 i Forskriften.

Avslutning: Første ledd i Forskriftens §4 sier at «Ansvarlig myndighet skal tidligst mulig ta stilling til om en reguleringsplan som omfattes av § 3 kan få vesentlige virkninger, jf. vedlegg III. Dette skal skje før oppstart av planarbeidet etter plan- og bygningsloven § 12-8.» Dette har ikke samkommunen fulgt opp. Dermed var heller ikke resultatet av dette arbeidet omtalt i oppstartskunngjøringen, slik tredje og fjerde ledd i §4 krever.

Naturvernforbundet i Verdal går ut fra at samkommunen kommer til å gi denne klagesaken en snarlig behandling. Reguleringsplanen er på alle måter en uvanlig stor sak; både med tanke på areal, konsekvensene av tiltaket, kompleksiteten i saksdokumentene og tidsperspektivet planen gir føringer for. Sammenliknet med kommunedelplanen gir dessuten kommunen med reguleringsplanen fra seg muligheten til senere omgjøring, jfr. pbl § 12-4 første ledd. Samkommunen må derfor behandle reguleringsplanen for Tromsdalen med det aller største alvor. Det betyr blant annet at det må gis anledning til god brukermedvirkning.

Naturvernforbundet vil trenge tid til å sette seg inn i avgjørelsen samkommunen må ta etter Forskriftens §3. Vi forventer derfor at etter kunngjøringen vil det bli gitt ny, normal tidsfrist for kommentarer og at planarbeidet blir stilt i bero inntil denne fristen har utløpt.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Verdal

Grethe Dyrstad
Styreleder

Gunnar Gustad
Styremedlem

Kopi:

Verdalskalk v/ Håkon Mork, Hakon.Mork@kalk.no

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag v/ Rune Logstein, rune.logstein@gmail.com

Innherred samkommune v/ Thomas Møller, thomas.moller@innherred-samkommune.no